

Vlaams
Parlement

stuk **1467** (2011-2012) – Nr. 4
ingediend op 16 maart 2012 (2011-2012)

Ontwerp van decreet

tot wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005

Amendementen

Stukken in het dossier:

- 1467** (2011-2012) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nr. 2 en 3: Amendementen

verzendcode: BIN

AMENDEMENT Nr. 14

**voorgesteld door de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Annick De Ridder
en de heren Marc Vanden Bussche en Sas van Rouveroij**

Artikel 17

Dit artikel schrappen.

VERANTWOORDING

In heel wat gemeenten die te kampen hebben met zware politieke problemen komen de gemeentebesturen zelf na enige tijd tot een werkbare oplossing, zonder inmenging van buitenaf.

Het is ook niet omdat een bestuur wat instabiel is dat de gemeente onbestuurbaar zou zijn.

De in artikel 17 voorgestelde procedure sluit niet aan bij de lokale autonomie die de Vlaamse decreetgever beoogt. Bovendien kan de meerderheid van de raadsleden zonder verdere motivering de onbestuurbaarheid vaststellen. In besturen met een krappe meerderheid dreigt de kans dat de oppositie zonder veel drempels de onbestuurbaarheid kan uitroepen.

Bovendien kan een zittende nieuwe meerderheid bij aanvang van de legislatuur pro forma de strikte onbestuurbaarheid inroepen, waarna dit in de lopende legislatuur niet langer mogelijk is wegens de beperking om dit maximaal eenmaal per jaar in te roepen.

AMENDEMENT Nr. 15

**voorgesteld door de heren Sas van Rouveroij, Marnic De Meulemeester
en Marc Vanden Bussche en mevrouw Annick De Ridder**

Artikel 57/1 (nieuw)

Aan hoofdstuk 2, afdeling 4, een artikel 57/1 toevoegen, dat luidt als volgt:

“Art. 57/1. In artikel 194 van hetzelfde decreet worden na het eerste lid de volgende leden ingevoegd:

“Van deze mogelijkheid kan slechts worden gebruik gemaakt indien de betrokken inwoner(s) het college van burgemeester en schepenen wegens het niet optreden in gebreke hebben gesteld en er na een termijn van 10 dagen na de betekening van deze ingebrekestelling geen optreden in rechte vanwege het gemeentebestuur heeft plaatsgevonden.

Ingeval inwoners in rechte optreden namens de gemeente dienen zij het gedinginleidende stuk aan het college van burgemeester en schepenen te betekenen op straffe van onontvankelijkheid.

De ingestelde vordering kan nooit tegen het belang van de betrokken gemeente indruisen. De betrokken gemeente kan te allen tijde tussenkomen in de gevoerde procedure.”.

VERANTWOORDING

De wet van 12 januari 1993 (Milieustakingswet) betreffende een vorderingsrecht inzake de bescherming van het leefmilieu biedt aan verenigingen de mogelijkheid voor de hoven en rechtbanken rechtsvorderingen in te stellen, met het oog op het algemeen belang inzake leefmilieu.

Artikel 194, eerste lid, van het Gemeentedecreet voorziet dan weer dat een of meer inwoners in rechte kunnen optreden namens de gemeente als het college van burgemeester en schepenen of de gemeenteraad niet in rechte optreden. Deze bepaling heeft tot doel gemeente-inwoners toe te laten in naam van de gemeente in rechte op te treden ter vrijwaring van hun belangen indien de gemeente niet zelf optreedt.

De combinatie van deze beide bepalingen geeft echter in de praktijk aanleiding tot een aantal moeilijk te rechtvaardigen situaties.

De milieustakingsvordering staat in principe alleen open voor verenigingen, maar via de omweg van artikel 194 van het Gemeentedecreet kan elke inwoner namens de gemeente procederen als de gemeente dit wel kan maar om een bepaalde reden niet wenst te doen. De combinatie heeft niet-bedoelde effecten die een gemeente niet enkel in verlegenheid kan brengen (bijvoorbeeld door de vernietiging van een door de gemeente zelf verleende vergunning), maar ook een aansprakelijkheidsrisico voor de gemeente oplevert. Bovendien worden de rechten van diegene die het voorwerp is van de milieustakingsvordering in gevaar gebracht.

Een voorbeeld uit de praktijk illustreert dit.

De Kortrijkse milieustakingsrechter heeft zich op 3 juni 2010 uitgesproken over een zaak waarin de gemeente, bij monde van meerdere inwoners, opkwam tegen het 'eigen' crematorium (uitgebaat door een intergemeentelijk samenwerkingsverband waarbinnen de gemeente de hoofdaandeelhouder is en gelegen is op een grond vererfpacht door de gemeente).

De Kortrijkse milieustakingsrechter stelt onder meer dat de omstandigheid dat het inwilligen van de vordering tegen de gemeentebelangen indruist, niet belet dat de gemeente-inwoners namens diezelfde gemeente de milieustakingsvordering kunnen voeren. Het louter niet-reageren van de betrokken gemeente volstaat als bewijs dat de gemeente in gebreke zou zijn gebleven. De gemeente wordt ontzegd om tussen te komen in de procedure omdat zij de stellingname van de eisende partij niet bijtreedt.

Als men de hier gevolgde logica doortrekt, dan belet bijvoorbeeld niets dat gemeente-inwoners zouden opkomen tegen het verlenen van een vergunning voor het bouwen van een nieuw gemeentehuis en hierbij in de plaats van de gemeente zouden treden. De gemeente voert aldus een proces tegen zichzelf.

Het verdrag van Aarhus verplicht een dergelijke substituerende milieustakingsprocedure niet. In de ons aangrenzende landen, zoals bijvoorbeeld Nederland, komt de procedure niet voor.

Dit voorstel wenst zeker het kind met het badwater niet weg te gooien. Het recht op inspraak van de burger is een verworven recht dat boven elke twijfel verheven is. Het is ook duidelijk dat de burger gebruik moet kunnen maken van een aantal instrumenten en middelen indien zijn of haar belang geschonden wordt, teneinde zijn rechten te doen gelden en de betwisting voor te leggen aan instanties die aangeduid zijn om hierover te oordelen. Deze verworvenheid mag echter, door een ongelukkige combinatie van twee regelgevingen, geen aanleiding geven tot situaties waarbij een gemeentebestuur onbedoeld in het nadeel wordt gesteld, of waarbij onevenredige vertraging wordt opgelopen bij het uitvoeren van broodnodige infrastructuurwerken.

De tegenstelling tussen het algemeen en individueel belang is vaak een moeilijke lijn om te trekken en in vele gevallen ook een subjectieve beoordeling. De kunst van een goede regelgeving is een evenwicht tussen beide te vinden, en er zorg voor te dragen dat werken of maatregelen die het geheel van de burgers ten goede komen, niet op een onevenredige wijze op procedurele wijze door een individu kunnen worden vertraagd of belet, zonder hierbij de rechten op verhaal van het individu te schenden.

Daarom wenst dit amendement een aantal bijkomende bepalingen aan artikel 194, eerste lid, toe te voegen om misbruiken te voorkomen.

Het gaat met name om:

- het invoeren van de verplichting voor de betrokken bewoners om vooraleer gebruik te maken van dit recht het college van burgemeester en schepenen wegens niet optreden formeel in gebreke te stellen, waarbij de milieustakingsvordering pas kan worden ingediend indien de gemeente binnen de tien dagen na ontvangst van deze ingebrekestelling geen optreden in rechte heeft ondernomen. Deze korte termijn is noodzakelijk gezien de relatief korte beroepstermijnen (bijvoorbeeld beroep bij de Raad van State moet binnen zestig dagen en beroep tegen vonnis in eerste aanleg moet binnen een maand);
- de betrokken inwoners dienen de gemeente in het bezit te stellen van het gedinginleidend stuk op straffe van onontvankelijkheid. Het ware inderdaad gepast dat het gemeentebestuur onmiddellijk weet dat een bewoner daadwerkelijk een geding heeft aangegaan in haar naam, zodat het gemeentebestuur ook zijn eigen standpunt naar voren kan brengen. Het gemeentebestuur mag niet afhankelijk zijn van de goodwill van een van beide partijen (inwoner of tegenpartij) om op de hoogte te geraken van het proces om zelf te kunnen pleiten;

- de ingestelde vordering mag nooit tegen het belang van de betrokken gemeente indruisen. Het kan immers niet dat een gemeente via een inwoner een geding voert tegen zichzelf;
- het gemeentebestuur dient te allen tijde als partij te kunnen tussenkomen in de procedure om haar standpunten te kunnen verwoorden.

Dit amendement hoopt op deze wijze een beter evenwicht te vinden tussen de inspraak- en verdedigingsmogelijkheden van de individuele burger en het algemeen belang waarbij het initiële opzet van de decreetgever bij artikel 194 van het Gemeentedecreet bewaard blijft.

AMENDEMENT Nr. 16

**voorgesteld door de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Annick De Ridder
en de heren Marc Vanden Bussche en Sas van Rouveroij**

Artikel 66

Dit artikel schrappen.

VERANTWOORDING

De bepaling dat niemand in het autonoom gemeentebedrijf (AGB) of in een privaatrechtelijk extern verzelfstandigd agentschap (EVA) meer kan verdienen dan de gemeentesecretarissen is geen goede regelgeving. Deze regeling leidt tot vragen over wat precies met het loon wordt bedoeld, zorgt voor een verloning van medewerkers van verzelfstandigde entiteiten die geënt is op de grootte van de gemeente en niet op de omvang of aard van die entiteiten, zet de deur open voor misbruiken (bijvoorbeeld door te werken met managementvennootschappen) enzovoort. Ook hier is dit weer overdreven regulering.

AMENDEMENT Nr. 17

**voorgesteld door de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Annick De Ridder
en de heren Marc Vanden Bussche en Sas van Rouveroij**

Artikel 72

Dit artikel schrappen.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 16.

